

[Aksel Larsen.]

langt større købekraft og langt større trang til handel med Vesteuropa. Ja, man siger det ikke ligefrem på den måde i oversigten; man siger det mere forsigtigt: at der

„skulle derfor være øget interesse for køb af sådanne varer i Vesteuropa“.

Det er meget forsigtigt sagt. Når man ved, at der hele tiden har været meget stor interesse i Østeuropa for at handle med alle lande i verden, og at en sådan interesse også er forhånden nu, er det meget forsigtigt sagt, at der skulle i den kommende tid være forøget interesse. Nej, den forøgede interesse er der — det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard var også inde derpå — og jeg synes virkelig, regeringen skulle være noget mere energisk, end den er, så den ikke bliver sejlet helt agterud af andre vesteuropæiske lande — og for den sags skyld også Amerikas Forenede Stater — i spørgsmålet om samhandel med Østeuropa, og jeg synes også, regeringen skulle være forsigtig med at lade sig sejle helt agterud af de private erhverv. Det skal ikke forstås sådan, at jeg ser med misbilligelse på, at det private erhvervsliv bestræber sig for at udvide Danmarks samhandel med udlandet, det gør jeg ikke; men det synes mig, at regeringen her godt kunne udvise et initiativ, som kom på højde med det, der er i gang dels fra landbrugets, dels fra industriens, dels fra handelens side.

Regeringen synes imidlertid at have betænkeligheder. Den økonomiske oversigts afsnit om konjunkturudsigterne i udlandet slutter med om østhandelen at sige:

„På den anden side indebærer en udvikling i den retning en oplagt risiko, sålænge der ikke er sikkerhed mod, at øst-vesthandelen ud fra politiske motiver igen afbrydes med kort varsel.“

Som bekendt har der kun været een eneste hindring for øst-vesthandelen, nemlig de amerikanske forbud mod en sådan handel, og når man taler om, at der igen kan komme en sådan risiko, må man altså frygte for, at der skal komme skærpede direktiver vest-

fra, og man må være indstillet på at bøje sig for dem. Jeg advarer indstændigt imod at bøje sig for den slags, og jeg vil ligesom det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard understrege, at adskillige andre vesteuropæiske lande, ikke mindst Vesttyskland, ser betydeligt mere liberalt på disse forbud imod eksport af påståede strategiske varer til Østeuropa og nyder meget stor fordel af den samhandel, de er ved at få i gang. Også dette burde dog animere Danmark til at sørge for at komme i gang med en udvidelse af handelen og også med import derfra, for det er vel nok rigtigt, at man må se på den ene eller den anden måde at få tilgodehavendet betalt. Nu er der jo mulighed for at få det betalt i fri valuta, men kan man ikke det, må man jo få det betalt med varer. Jeg vil om vareleverancerne østfra sige, at man skal ikke være så snæversynet, at man tror, at der kun kan leveres foderstoffer, råvarer og lignende ting, for det kunne godt være, at man kunne få leveret andre varer på fuldt konkurrence-dygtige betingelser og af betydelig værdi og derved spare værdifuld hård valuta for Danmark.

Iøvrigt bekymrer oversigten sig meget om udviklingen på arbejdsmarkedet og om, hvad der vil ske, når de nye store årgange melder sig på arbejdsmarkedet. Jeg tror ikke, man skal se for sort på det. Jeg mener naturligvis, at man skal forberede sig på det, man skal have sine planer færdige, men på den anden side skal man ikke her male fanden på væggen og tro, at den rene katastrofe dukker op, når der melder sig flere på arbejdsmarkedet, og jeg tror i særdeleshed, at man skal lade være med at tænke på at gribe altfor kunstigt ind på arbejdsmarkedet. Man taler så meget om, at det er nødvendigt at få folk uddannet, og at man ikke nøjes med at gå de traditionelle veje, og det er muligt, at man ikke kan det. Men jeg er ikke i tvivl om, hvor visse kredse i hvert fald ønsker at komme hen, når de starter eller forcerer en sådan debat. Netop i dag tror jeg der er aviser, som er i stand